

CULTURĂ

Prim-balerină a Operei de Stat din Viena, Simona Noja supranumită "Callas a baletului" a dansat pe cele mai renumite scene din lume. Întotdeauna apariția ei taie răsuflarea spectatorilor, care izbucnesc ferme-cați, în aplauze. Subțire și înaltă, excelează atât în tehnica dansului, cât și în expresivitatea mișcării. Cine a văzut-o în "Lacul lebedelor" n-a putut decât să o compare cu un fulg de zăpadă. Simona mărturisește însă că celebritatea ei se datorează și celor care au format-o pentru dans și cărora le este recunoscătoare. A fost eleva pe care maestra Larissa Șorban - "trestia gânditoare" la picioarele căreia s-au închinat cei mai exigenți critici din lume, membri ai juriului Concursului Internațional de Balet de la Moscova, din 1958 - a așteptat-o parcă pe Simona o viață întreagă, pentru a-i preda ștafeta profesiei. Și tânăra n-a dezamăgit-o. A ajuns în marile teatre de operă ale lumii, dar a ales să rămână la Opera din Viena, unde a fost angajată prim-solistă. Pentru întreaga ei prestație artistică, i s-a conferit de altfel și Crucea de Onoare a Austriei. Odată cu preluarea conducerii baletului operei vieneze de către francezul Manuel Legris, în 2010 Noja a fost numită directoarea Școlii de Dans a aceleiași instituții. Simona s-a născut într-o familie de intelectuali din Huedin. Idealul ei a fost să ajungă o nouă Nadia Comăneci, dar vrăjită de dans a urmat. A debutat pe scenă la 18 ani, în "Lacul lebedelor". Au urmat roluri de referință, "Giselle", "Copellia" și "Don Quijote", la Opera Națională din București. Un alt partener excepțional pentru tânăra balerină a fost celebrul Manuel Legris de la Opera din Paris. "Împreună au realizat roluri dificile, ca Manon și Carmen, care au ridicat săli întregi în picioare. După absolvirea Facultății de Litere, în 1994, traseul artistic al Simonei Noja a cunoscut o ascensiune rapidă. Daruită cu un talent ieșit din comun, posesoare a unei culturi serioase umaniste - ceea ce nu este prea obișnuit la balerine-, româncea a uluit juriul Concursului Internațional de Balet din Michigan, SUA, care i-a acordat în anii '90 Medalia de Argint. Ba mai mult, unul dintre membrii

juriului, Heinz Spoerli, fascinat de prestația ei artistică modernă, cu toate că se declarase adeptă a repertoriului clasic, îi aranjează un contract de patru ani ca prim-balerina la "Deutsche Oper am Rhein" din Dusseldorf-Duisburg. În scurt timp, Simona Noja devine un prototip al dansului contemporan, recunoscută și propulsată pe scenele internaționale de celebrul coregraf William Forsythe. După succesul uriaș de la "Balșoi Teatr", sanctuarul celor mai mari balerine din istorie, Simona Noja s-a stabilit la Viena, unde a interpretat, în doar câțiva ani, peste 30 de roluri, dintre care multe au fost create special pentru ea. Din Japonia până în Chile, din Coreea până în

Argentina, din Italia până în Florida, Simona Noja a cules ropote de aplauze. Prestigioasa revistă italiană "Danza & Danza" i-a acordat premiul pentru "cea mai bună interpretă a stagiunii 2000-2001. În anul următor, președintele Ion Iliescu i-a acordat "Steaua României" în grad de Cavaler. Simona Noja Noja are un fiu împreună cu Renato Zanella, ex-directorul Baletului de la Opera vieneză, și o fiică din căsătoria cu Boris Nebyla. Își împarte timpul între teatru și cei dragi. Copiii, Alessandro și Laetitia, sunt îngrijiți de o bonă de mare încredere, Tante Irma, nepoata prin alianță a scriitorului Franz Kafka. În plus, își coordonează acum și propriile-i afaceri! "Singura modalitate în care-mi controlez fiul și fiica este telefonul mobil, pe care-l țin întotdeauna deschis", povestește balerina. În 2006, împreună cu soțul ei a înființat un mare centru de dans la Viena, deschis tuturor vârstelor, o platformă pentru iubitorii de balet și dans, dar în același timp și o școală profesionistă pentru copii și tineri. Acest centru poartă numele de "Dance arts" și începe să devină o primă alegere pentru cei care vor să urmeze o carieră de balerin și să aibă de la bun început o "școală-însoțitor" de primă calitate. "Este minunat că am șansa să dau mai departe experiența extrem de bogată câștigată în 20 de ani de carieră! ", mărturisește Simona. La Opera din Viena sunt angajați mulți artiști români, ceea ce o face pe balerină să declare: "Mă simt la Viena de parcă aș fi în București. Instrumentiști, balerini, soliști de operă - toți sunt minunați. Ne întâlnim aproape zilnic, iar sărbătorirea evenimentelor importante, cum ar fi Ziua Națională, o facem împreună, cu sarmale, țuică și mititeci. Aflându-ne, când e posibil, unul lângă altul, ne trece mai ușor dorul de țară. Iar când zărim printre spectatori și mulți români din comunitate, ne bucurăm și mai mult. Românii vienezi sunt mai interesați de cultură decât alții. Am și printre ei câțiva prieteni, iar pentru mine prietenia lor este esențială".

Lucia Ivănescu

